

[Gideon.]

kan jeg i det store og hele tilslutte mig de ændringer til den militære retsplejelov, som der her er stillet forslag om. Den vigtigste ændring er den bestemmelse, der medfører, at vedkommende værns chef eller forsvarschefen kan overtage påtalemyndigheden, når der foreligger en række ensartede eller i samme anledning opståede forhold, hvorom der er meningsforskel; forsvarsministeren kan bestemme, at dette skal finde sted.

Vi husker jo alle de mytterisager, der var for et par år siden ved forskellige garnisoner, hvor forskellige rettergangschefer traf forskellige bestemmelser med hensyn til omfanget af tiltalespørgsmålet. Det var overmåde beklagelige episoder, og det var meget beklageligt, at man havde forskellig retspleje inden for de forskellige områder. Det vil der nu blive rådet bod på. Dengang var forsvarsministeren ikke i stand til at foretage nogen ændring heri, idet der efter loven kun tilkommer forsvarsministeren en ret til at give pålæg om, at der skal rejses sag; derimod har han ingen hjemmel til at begrænse tiltale eller frafalde tiltale. Nu indføres der ved den foreslåede ordning, hvorefter sagerne i sådanne tilfælde overgår til værnschefen eller forsvarschefen, en sådan ændring, at man undgår dette og i fremtiden kan få ensartede afgørelser.

Også den i ændringen til § 12 indeholdte programudtalelse vedrørende auditørens medvirken i almindelighed kan jeg tiltræde. Det er utvivlsomt ikke noget nyt, der her ved indføres, idet det er mit indtryk, at rettergangscheferne i meget vidt omfang benytter sig af auditørernes bistand, men det kan i hvert fald ikke skade, at det bliver understreget, at rettergangschefen skal forhandle med auditøren ikke alene, hvor det særlig er foreskrevet, men også i andre tilfælde, hvor en sådan forhandling må anses for at være af betydning. Også de andre ændringsforslag kan vi i det store og hele tiltræde.

Jeg skal derpå gå over til den del af lovforslaget, som omhandler mandskabets frihedsrettigheder. Jeg skal ikke gå i enkeltheder, men vil kun sige, at det utvivlsomt er af stor betydning, at man får fastslået, at de og de rettigheder har mandskabet krav på som egentlige rettigheder og ikke som begunstigelser, som kan berøves dem

uden nogen angivelse af grund. Jeg husker selv fra min soldatertid, hvad det betød, at man havde disse rettigheder, og hvad det betød, når man følte, at der uden grund blev gjort indgreb i dem.

Heller ikke udformningen af de regler, der nu foreslås indført, er noget epokegørende, men det er godt og rigtigt, at man får fastslået et vist mindstemål af rettigheder, som mandskabet har krav på, og at man får fastere og klarere retningslinjer, end man hidtil har haft.

Jeg kan i det store og hele tiltræde forslaget, som det foreligger, også den ændring, der er foretaget i udvalgets udkast, hvorefter nattegn ikke er indskrænket til to, men er mindst to, således at der er ladet plads åben for, at man senere administrativt, hvis erfaringerne skulle tale for det, kan udvide denne adgang.

Jeg skal som sagt ikke komme ind på enkeltheder, men kun udtale min tilfredshed med, at det er slået fast, at fratagelse af udgangsfriheden ikke må anvendes som disciplinarmiddel, at de såkaldte omgangsrettigheder ikke skal betragtes som særlige begunstigelser — det er jo nattegn og lørdag-søndagsorlov, der her er tale om — og at nægtelse af dem kun kan ske under iagttagelse af reglerne for anvendelse af disciplinarmidler. Jeg vil også gerne understrege, at de nævnte friheder kun er mindstemål, og at opstillingen af dem ikke tilsigter nogen indskrænkning i den adgang til frihed, der allerede nu er sædvanlig inden for vore værn.

Der er altså rent bortset fra de principielle spørgsmål enkeltheder i lovforslaget, som vi gerne vil se på, men jeg kan med disse ord tilsige mit partis medvirken til en hurtig og velvillig behandling af lovforslaget.

Thestrup: Jeg kan på mit partis vegne give tilsagn om en velvillig behandling af det foreliggende lovforslag.

Lovforslaget omfatter jo, således som det er præciseret i bemærkningerne, regler på to forskellige områder, nemlig vedrørende retsplejeordningen og vedrørende frihedsordningen.

Vedrørende det første afsnit, retsplejeordningen, har der jo for den højtærede forsvarsminister foreligget et virkeligt problem, nemlig om man skulle forlade ord-